

СХВАЛЕНО
педагогічною радою
Пійлівського ліцею
(протокол №1 від 31.08.2023)
Голова педагогічної ради
_____ Іван КАЧАК

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом Пійлівського ліцею
від 31.08.2023 №.../03-01
Директор
_____ Іван КАЧАК

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
Пійлівського ліцею
Калуської міської ради
Івано-Франківської області
на 2023-2024 навчальний рік

Вступна частина

Ми живемо у динамічному світі, що дуже швидко змінюється. Ці зміни стосуються усіх сфер нашого буття: техніки, політики, освіти, цінностей, на які орієнтуються люди.

Головною метою державної політики в галузі освіти є створення умов для всебічного розвитку особистості та творчої самореалізації кожного громадянина України, адже освіта сьогодні вже не підготовка до життя, а спосіб життя. І завдання навчального закладу полягає у формуванні в здобувачів освіти ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної реалізації свого життєвого потенціалу.

Компетентна особистість повинна вміти застосовувати такі якості, характеристики і здібності, не лише, щоб вивчати навколишній світ, а й жити в ньому. Педагогам, щоб допомогти учням стати глобально компетентними, потрібно не тільки розвивати ці якості у собі, а й шукати способи їх розвитку. Спільними для розвитку компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, вміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, здатність співпрацювати з іншими людьми.

Основним документом, що забезпечує досягнення учнями визначених відповідним Державним стандартом вимог до обов'язкових результатів навчання учнів є освітня програма закладу, яка розроблена на основі Типових освітніх програм та охоплює освітню програму початкової школи (1-4 класи), освітню програму гімназії (5-6 класи НУШ та 6-9 класи), освітню програму ліцею (11 клас).

Освітня програма Пійлівського ліцею спрямована на реалізацію таких завдань:

- формування в учнів сучасної наукової картини світу;
- виховання працьовитості, любові до природи; розвиток в учнів національної самосвідомості;
- формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалювання та перетворення суспільства;
- інтеграцію особистості в систему світової та національної культури;
- рішення задач, формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві;
- виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей інших народів в умовах багатонаціональної держави;
- створення основи для усвідомленого відповідального вибору та наступного освоєння професійних освітніх програм;
- формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення тощо.

Модель випускника Нової Української Школи – це необхідна основа для сміливих і успішних кроків у своє майбутнє.

Тип навчального закладу: Пійлівський ліцей Калуської міської ради Івано-Франківської області.

Мова навчання – українська.

Режим роботи – п'ятиденний.

У ліцеї щоденно о 9 годині 00 хвилин проводиться загальнонаціональна хвилина мовчання за співвітчизниками, загиблими внаслідок збройної агресії російської федерації проти України

Освітній процес Пійлівського організується в безпечному освітньому середовищі. Організація освітнього процесу здійснюється за змішаною формою навчання, що поєднує очний і дистанційний режими. Форма організації освітнього процесу може змінюватися впродовж навчального року в залежності від безпекової ситуації у населеному пункті.

Кадровий склад, що забезпечує реалізацію освітніх програм

Укомплектованість педагогічними кадрами у закладі освіти задовільна. Загальна кількість педагогічних працівників 38.

Якісний склад педагогічних працівників: 22 мають вищу кваліфікаційну категорію (2 – «учитель-методист», 14 – «старший учитель»); 2 – першу кваліфікаційну категорію; 5 – другу кваліфікаційну категорію; 7 – спеціалістів та 2 молодші спеціалісти.

Віковий склад педагогічних працівників: понад 60 років – 8; 55-60 років – 1; 51-54 роки – 5; 41-50 років – 9; 31-40 років – 7, до 30 років включно – 8.

За стажем роботи педагогічних працівників розподілено наступним чином:

до 3 років -4;

3-10 років – 7;

10-20 років -5;

понад 20 років -22.

Матеріально-технічна база Пійлівського ліцею

В Пійлівському ліцеї функціонують 30 класних кімнат, включаючи навчальні кабінети і лабораторії, спортивний зал, комп'ютерний клас, комбінована майстерня по обробці деревини і металу, майстерня з обслуговуючих видів праці, бібліотека, актова зала, їдальня (на 80 місць). На території ліцею обладнано спортивний майданчик.

До навчальних кабінетів підведено мережу Інтернет. З технічних засобів навчання наявні три інтерактивні дошки, 2 телевізори, 4 проектори, 10 принтерів, 16 персональних комп'ютерів та 28 портативних ноутбуків у комп'ютерних кабінетах і для використання в управлінсько-господарській діяльності.

Освітня програма початкової школи

Загальні положення освітньої програми

Початкова освіта – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей, розвиток самостійності, творчості та допитливості.

Освітня програма початкової школи складена на виконання **Закону України «Про освіту»**, **постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти (зі змінами внесеними ПКМУ від 24.07.2019 № 688, від 30.09.2020 №898)**, на основі **Типових освітніх програм закладів загальної середньої освіти I ступеня (початкова освіта), затверджених наказами МОН України від 12.08.2022 № 743-22 (Шиян Р.Б., 1-2 клас) та 12.08.2022 № 743-22 (Шиян Р.Б., 3-4 клас).**

Освітня програма початкової освіти окреслює підходи до організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їхньої інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення;
- очікувані результати навчання здобувачів освіти, подані в рамках навчальних програм;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою.

Кількість класів початкової школи Пійлівського ліцею: 6. З них: один клас структурного підрозділу - Довга-Калуської філії та 4 учні 2 класу даного структурного підрозділу навчаються в групі за індивідуальним навчальним планом (педагогічний патронаж).

Режим роботи початкової школи:

- мова навчання - українська;
- режим навчання - п'ятиденний;
- початок роботи - о 8.15 год. (понеділок - година класного керівника, яка розпочинається виконанням

Державного Гімну України);

- початок уроків - о 8.50 год.(понеділок), о 8.30 год.(вівторок-п'ятниця);
- тривалість уроків у 1 класі – 35 хв., у 2-4 класах - 40 хв.

відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту»;

- гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту» та Закону України «Про внесення змін до деяких законів України в сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану» від 19.06.2022р. №2315-IX.

Загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їхньої інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення

Загальний обсяг навчального навантаження для 1-4-х класів складає 3500 годин/навчальний рік: для 1-го класу - 805 годин/навчальний рік, для 2-го класу - 875 годин/навчальний рік, для 3-го класу - 910 годин/навчальний рік, для 4-х класів - 910 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у робочому навчальному плані на 2022-2023 н.р.(таблиця 1,2,3).

Робочий навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру початкового рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальні плани початкової школи передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети.

Навчальні плани містять інваріантну складову, сформовану на державному рівні, та варіативну, в якій передбачено додаткові години на проведення курсу за вибором світоглядного спрямування основи християнської етики.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах (таблиця 4).

Типову освітню програму для 1-4 класів укладено за такими освітніми галузями:

Мовно-літературна, у тому числі рідномовна освіта (українська мова та література), іншомовна освіта (англійська мова);

Математична (математика);

Природнична, технологічна, громадянська та історична, інформатична, соціальна і здоров'язбережувальна (я досліджую світ);

Мистецька (мистецтво);

Фізкультурна (фізична культура).

У початковій школі здійснюється поділ класів на групи при вивченні інформатики відповідно до чинних нормативів (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 р. № 128, зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за № 229/6517).

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 1-х класах - 35 хвилин, 2-4 класах - 40 хвилин.

Відповідно до постанов Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» (зі змінами, внесеними постановою КМУ від 24.07.2019 р. №688) години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів. Не входять до гранично допустимого навантаження і корекційно-розвиткові заняття.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів "Фізична культура" та "Основи здоров'я", а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів. Змістове наповнення предмета «Фізична культура» вчитель формує самостійно з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази навчального закладу, кадрового забезпечення, регіональних та народних традицій. Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України "Про загальну середню освіту".

Навчальні плани зорієнтовані на роботу початкової школи за 5 - денним навчальним тижнем.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті початкової освіти, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної галузі. Очікувані результати навчання здобувачів освіти подано за змістовими лініями і співвіднесено за допомогою індексів з обов'язковими результатами навчання першого циклу, визначеними Державним стандартом початкової освіти. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно показувати виникнення факту із практичної ситуації, перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Оцінювання навчальних досягнень учнів здійснюється відповідно до наказу МОН України від 13.07.2021 року №813 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти».

Рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Організація освітнього процесу здійснюється в повному обсязі через різні форми навчання: змішане навчання, дистанційна, педагогічний патронаж.

Відповідно до **Постанови КМУ від 15 вересня 2021 р. № 957 (зі змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 483 від 26.04.2022) «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти»** у 1 та 4 класах організоване інклюзивне навчання.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку (формування компетентностей, розвитку

компетентностей, перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей, корекції основних компетентностей, комбінований урок), екскурсії, подорожі, квести, які вчитель організує в межах уроку або в позаурочний час. Форми організації освітнього процесу уточнюються та розширюються у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів впродовж навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

кадрове забезпечення освітньої діяльності: всього вчителів початкової школи 12. З них: вчителів з кваліфікаційною категорією «спеціаліст» - 4, «спеціаліст вищої категорії» - 8, присвоєно педагогічне звання «старший учитель» - 5; педагогічне звання «учитель-методист» - 1;

якість проведення навчальних занять забезпечують педагоги з відповідною фаховою освітою (повна вища освіта – 11, неповна вища освіта (бакалавр) - 1);

навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності відповідає вимогам навчальних програм;

матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності: початкова школа працює на першому поверсі типового приміщення та включає 5 кабінетів початкових класів. До освітніх послуг використовується кабінет інформатики, спортивний зал;

моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей) здійснюється щорічно відповідно до Програми розвитку закладу освіти.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової освіти

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»). Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти за інших умов.

Освітня програма початкової школи, яка сформована на основі Типової освітньої програми, схвалена педагогічною радою Пійлівського ліцею (протокол №1 від 31.08.2022р.).

Освітня програма початкової школи оприлюднюється на веб-сайті закладу.

Директор

Іван КАЧАК

**РОБОЧИЙ
НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН**

для 1–4 класів

Пійлівського ліцею на 2022-2023 н.р.

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах						
	1	Ляхович Дмитро	2	3-А	3-Б	4	Яців Антоніна
	Інклюзив- ний					Інклюзив- ний	
Інваріантна складова							
Українська мова	5	5	5	5	5	5	5
Іноземна мова (англійська)	2	2	3	3	3	3	3
Математика	3	3	3	4	4	4	4
Я досліджую світ	7	7	8	7	7	7	7
Інформатика	-	-	-	1	1	1	1
Мистецтво	2	2	2	2	2	2	2
Фізична культура	3	3	3	3	3	3	3
Усього	19+3	19+3	21+3	22+3	22+3	22+3	22+3
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1	1	1	1	1	1	1
Курс за вибором: Основи християнської етики	1	1	1	1	1	1	1
Корекційно-розвиткові заняття:							
Корекція розвитку		2					1
Корекція мовлення		2					3
Розвиток мовлення							
Ритміка							1
Лікувальна фізкультура							1
Розвиток слухового сприймання та формування вимови							3
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	20	20	22	23	23	23	23
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	23	23	25	26	26	26	26

Директор

Іван КАЧАК

**РОБОЧИЙ
НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН**
для 4 класу
Довге-Калуського структурного підрозділу Пійлівського ліцею
на 2022-2023 н.р.

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах
	4
Інваріантна складова	
Українська мова	5
Іноземна мова (англійська)	3
Математика	4
Я досліджую світ	7
Інформатика	1
Мистецтво	2
Фізична культура	3
Усього	22+3
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1
Курс за вибором: Основи християнської етики	1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	23
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	26

Директор

Іван КАЧАК

**Робочий навчальний план 2 класу на 4 учнів
(індивідуальне навчання/педагогічний патронаж)
Довга-Калуської філії, структурного підрозділу Пійлівського ліцею
на 2022-2023 н.р.**

Навчальні предмети	К-ть год/тиждень				К-ть год/тиждень	
	Мельничук Яна	Стасів Іван	Бляшко Дем'ян	Стасюк Олександра	На 4 учнів	ПБ педпрацівників
Укр. мова	1,25	1,25	1,25	1,25	5	Парцей В. В.
Англ. мова	0,5	0,5	0,5	0,5	2	Парцей В.В.
Математика	0,75	0,75	0,75	0,75	3	Парцей В.В.
Я досліджую світ	1,75	1,75	1,75	1,75	7	Парцей В.В.
Мистецтво	0,5	0,5	0,5	0,5	2	Ребега О.М.
Фізична культура	0,25	0,25	0,25	0,25	1	Ребега О.М
Всього	5	5	5	5	20	

Директор

Іван КАЧАК

**Перелік навчальних програм
початкової школи**

(затверджені наказами МОН України від 08.10.2019 року № 1272,
від 08.10.2019 року № 1273)

№ п/п	Назва навчальної програми
1.	Українська мова. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Шияна Р.Б. 1–4 клас
2.	Інформатика. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Шияна Р.Б. 3–4 клас
3.	Математика. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Шияна Р.Б. 1–4 клас
4.	Мистецтво. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Шияна Р.Б. 1–4 клас
5.	Фізична культура. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Шияна Р.Б. 1–4 класи
6.	Я досліджую світ. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Шияна Р.Б. 1–4 класи
7.	Іноземна мова. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Шияна Р.Б. 1–4 клас

Директор**Іван КАЧАК**

5-6 класи НУШ

Вступна частина

Організація освітньої діяльності в 5-х класах Пійлівського ліцею у 2022/2023 навчальному році здійснюватиметься відповідно до законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 №988 Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. № 898.

Метою повної загальної середньої освіти відповідно до Закону України «Про освіту» є всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності. Досягнення цієї мети забезпечується через формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності.

Освітня програма для 5-х класів розроблена на основі Типової освітньої програми, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02. 2021 р. № 235 «Про затвердження Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти».

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до ліцею як до закладу освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом встановленого зразка (свідоцтвом досягнень).

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року. Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюють комісію, затверджують її склад (голову та членів комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів. Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складають за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314.

Загальний обсяг навчального навантаження і його розподіл за освітніми галузями

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	5 клас	6 клас	
Мовно-літературна **	На тиждень	12	12	
	На рік	420	420	
Математична	На тиждень	5	5	
	На рік	175	175	
Природнича	На тиждень	2	4	
	На рік	70	140	
Соціальна і здоров'язбережувальна	На тиждень	1,5	1,5	
	На рік	52,5	52,5	
Громадянська та історична	На тиждень	1	2	
	На рік	35	35	
Технологічна	На тиждень	1	1	
	На рік	35	35	
Інформатична	На тиждень	1,5	1,5	
	На рік	52,5	52,5	
Мистецька	На тиждень	2	2	
	На рік	70	70	
Фізична культура*	На тиждень	3	3	
	На рік	105	105	
Усього	На тиждень	29	32	
	На рік	1015	1120	
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітнього компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	На тиждень	2	2	
	На рік	70	70	
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	На тиждень	31	34	
	На рік	1085	1190	
Гранично допустиме навантаження учнів* (без фізичної культури)	На тиждень	28	31	
	На рік	980	1085	
Додаткові години на вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітнього компонентів,		2	2	4

проведення індивідуальних консультацій та групових занять			
Курс за вибором: основи християнської етики	1	1	2
Індивідуальні консультації та групові заняття: українська мова	1	1	2
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня	28	28	56
Всього фінансується (без урахування поділу на групи)	28+3	28+3	56+6

**РОБОЧИЙ
НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
для 5-их класів**

Пійлівського ліцею на 2022-2023 н.р.

Освітні галузі	Навчальні предмети	5-А	Парцей Андрій	Пірожинська Вікторія	5-Б
		Інклюзивний			
Мовно-літературна	Українська мова	4	4	4	4
	Українська література	2	2	2	2
	Іноземна мова (англійська)	3	3	3	3
	Друга іноземна мова (німецька)	2	2	2	2
	Зарубіжна література	1	1	1	1
Математична	Математика	5	5	5	5
Природнична	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	2	2	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1	1	1
	Етика	0,5	0,5	0,5	0,5
Громадянська та історична	Інтегрований курс «Досліджуємо історію і суспільство»	1	1	1	1
Інформатична	Інформатика	1,5	1,5	1,5	1,5
Технологічна	Технології	1	1	1	1
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1	1	1
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3	3
Усього		26+3	26+3	26+3	26+3
Додаткові години на вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітнього компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		2	2	2	2
Курс за вибором: основи християнської етики		1	1	1	1
Індивідуальні консультації та групові заняття: Українська мова		1	1	1	1
Корекційно-розвиткові заняття:					
Корекція розвитку			1	1	
Корекція мовлення			1	2	
Розвиток мовлення			2	1	
Ритміка					
Лікувальна фізкультура					
Розвиток слухового сприймання та формування вимови					
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня		28	28	28	28
Всього		31	31	31	31

Перелік модельних навчальних програм та навчальних програм згідно з переліком предметів та інтегрованих курсів, визначеним навчальним планом

Модельні та навчальні програми спрямовані насамперед на реалізацію вимог Державного стандарту базової середньої освіти. Пійлівський ліцей під час формування переліку даних програм враховував низку чинників, а саме: особливості та потреби учнів в досягненні обов'язкових результатів навчання, потенціал педагогічного колективу, ресурсне забезпечення закладу освіти, навчально-методичний супровід конкретних модельних програм, наявність внутрішньогалузевих та міжгалузевих зв'язків між програмами різних предметів і курсів для реалізації ключових компетентностей.

Під час вибору модельних навчальних програм для освітньої програми педагогіки ліцею ставили акцент на раціональне використання навчального часу. Сформована з окремих модельних та/або навчальних програм освітня

програма ліцею є цілісним комплексом, кожен компонент якого реалізує свої функції у тісному взаємозв'язку з іншими компонентами для формування цілісної компетентної особистості. Ці взаємозв'язки будуть реалізовані не лише на рівні базових знань з окремих предметів, а й на рівні досягнення очікуваних результатів та видів діяльності. Перелік модельних та/або навчальних програм в освітній програмі ліцею охоплюють досягнення учнями результатів навчання з усіх визначених Державним стандартом освітніх галузей. Педагоги Пійлівського ліцею здійснили вибір модельних навчальних програм з-поміж тих, яким надано гриф «Рекомендовано Міністерство освіти і науки України» (Наказ МОН №795 від 12 липня 2021 року).

№ з/п	Навчальний предмет	Модельна навчальна програма
1.	Українська мова	Українська мова. 5-6 класи. Голуб Н.Б., Горошкіна О.М.
2.	Українська література	Українська література. 5-6 класи. Яценко Т.О., Качак Т.Б. та ін.
3.	Зарубіжна література	Зарубіжна література. 5-6 класи. Богданець-Білокаленко Н.І., Снегірьова В.В. та ін.
4.	Математика	Математика. 5-6 класи . Істер О.С.
5.	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	Пізнаємо природу. 5-6 класи. Біда Д.Д. та ін.
6.	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи. (інтегрований курс). Воронцова Т.В. та ін.
7.	Етика	Етика. 5-6 класи. Пометун О.І., Ремех Т.О. та ін.
8.	Інтегрований курс «Досліджуємо історію і суспільство»	Досліджуємо історію і суспільство. 5-6 класи. (інтегрований курс). Васильків І.Д. та ін.
9.	Інформатика	Інформатика. 5-6 класи. Ривкінд Й.Я. та ін.
10.	Інтегрований курс «Мистецтво»	Мистецтво. 5-6 класи. (інтегрований курс). Масол Л.М. , Просіна О.В.
11.	Технології	Технології. 5-6 класи. Терещук А.І., та ін.
12.	Іноземна мова (Англійська мова)	Іноземна мова. 5-9 класи для закладів загальної середньої освіти. Зимомря І.М. та ін.
13.	Друга іноземна мова (Німецька мова)	Друга іноземна мова. 5-9 класи для закладів загальної середньої освіти. Редько В.Г. та ін.
14.	Фізична культура	Фізична культура. 5-6 класи для закладів загальної середньої освіти. Педан О.С. та ін.

Спираючись на модельні навчальні програми, наш заклад розробив навчальні програми предметів, інтегрованих курсів, що містять опис результатів навчання в обсязі не меншому, ніж визначено Державним стандартом та/або відповідними модельними навчальними програмами. Навчальні програми, що розроблені на основі модельних навчальних програм, затверджено педагогічною радою закладу освіти (протокол №1 від 30.08.2022р.).

На основі модельної та/або затвердженої педагогічною радою навчальної програми предмета (інтегрованого курсу) вчитель складає календарно-тематичне планування з урахуванням навчальних можливостей учнів класу. Календарно-тематичне та поурочне планування здійснюється вчителем у довільній формі, у тому числі з використанням друкованих чи електронних джерел тощо.

Під час розроблення календарно-тематичного та системи поурочного планування вчитель самостійно вибудовує послідовність формування очікуваних результатів навчання, враховуючи при цьому послідовність розгортання змісту в навчальній програмі. Учитель може переносити теми уроків, відповідно до того, як учні засвоїли навчальний матеріал, визначати кількість годин на вивчення окремих тем.

Автономія вчителя забезпечується академічною свободою, включаючи свободу викладання, свободу від втручання в педагогічну, науково-педагогічну та наукову діяльність, вільним вибором форм, методів і засобів навчання, що відповідають освітній програмі, розробленням та впровадженням авторських навчальних програм, проєктів, освітніх методик і технологій, методів і засобів, насамперед методик компетентнісного навчання.

Опис форм організації освітнього процесу

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх освітніх потреб.

Вибір форм організації освітнього процесу залежить від наявності необхідних ресурсів (матеріально-технічного, кадрового, навчально-методичного, інформаційного забезпечення освітньої діяльності тощо), а також форм здобуття освіти. Окрім цього, на вибір тих чи тих форм організації освітнього процесу впливатимуть види діяльності, визначені в тих модельних програмах, які обирає ліцей.

Відповідно до Постанови КМУ від 15 вересня 2021 р. № 957 (зі змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 483 від 26.04.2022) «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти» у 5-А класі організоване інклюзивне навчання.

За необхідності у ліцеї освітній процес може організовуватись з використанням технологій дистанційного навчання відповідно до Положення про дистанційну форму здобуття освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08.09.2020 року.

Відповідно до Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у закладах загальної середньої освіти (додаток 2 до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06.03.2002 р. за № 229/6517, із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти № 572 від 09.10.2002 наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту № 921 від 17.08.2012 наказом Міністерства освіти і науки N 401 від 08.04.2016) 5-ті класи ділиться на групи під час проведення занять з інформатики з використанням комп'ютерів за умови не менше 8 учнів у групі.

Оцінювання навчальних досягнень учнів 5-х класів

Система оцінювання має на меті допомогти вчителю конкретизувати навчальні досягнення учнів і надати необхідні інструменти для впровадження об'єктивного й справедливого оцінювання результатів навчання.

Оцінювання результатів навчання учнів у ліцеї урегульовано такими документами:

- Закон України «Про повну загальну середню освіту» (стаття 17);
- Методичні рекомендації щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 01 квітня 2022 р. № 289 (чинні для 5 класів).

Відповідно до рішення педради від 31.08.2022 року (протокол №01), з метою моніторингу за освітньою траєкторією кожного учня та для забезпечення наступності між підходами до оцінювання результатів навчання здобувачів початкової та базової середньої освіти, у першому семестрі 5-го класу крім поточного формувального оцінювання (оцінювання для навчання) буде використовуватись підсумкове та проміжне оцінювання результатів навчання учнів, які здійснюватимуться за рівневою шкалою, а його результати позначати словами або відповідними літерами: «початковий (П)», «середній» (С), «достатній» (Д), «високий (В)», одночасно супроводжуватиметься вербальною характеристикою з орієнтацією на досягнення учня / учениці (а не на помилки або невдачі). При переході від підсумкового оцінювання за рівневою шкалою в I семестрі до оцінювання за бальною шкалою в II семестрі при виставленні річної оцінки педагога орієнтуватимуться на оцінку за II семестр, а можливу різницю між рівнями результатів навчання у I та II семестрах враховувати шляхом виставлення річної оцінки, що відповідає вищому показнику.

Якщо рівень результатів навчання учня / учениці визначити неможливо через тривалу відсутність учня / учениці, у класному журналі та свідоцтві досягнень робиться запис «(н/а)» (не атестований(а)).

Поточне формувальне оцінювання здійснюється з метою допомогти учням усвідомити способи досягнення кращих результатів навчання. Підсумкове оцінювання здійснюватиметься з метою отримання даних про рівень досягнення учнями результатів навчання після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів.

Періодичність і процедури здійснення проміжного оцінювання й види діяльності, результати яких підлягають проміжному оцінюванню, визначають педагогічні працівники ліцею залежно від дидактичної мети та з урахуванням відповідної навчальної програми.

Основою для вироблення навчальних цілей є очікувані результати навчання, передбачені відповідною навчальною програмою.

Педагоги впроваджуватимуть поступове залучення учнів до вироблення критеріїв оцінювання результатів окремих видів навчальної діяльності.

Зворотний зв'язок для учнів має бути зрозумілим і чітким, доброзичливим і своєчасним. Вчителям акцентуватимуть увагу лише на позитивній динаміці досягнень учня / учениці. Труднощі в навчанні доцільно обговорювати з учнями індивідуально.

Зворотний зв'язок надають у письмовій, усній або електронній формі, залежно від дидактичної мети й виду навчальної діяльності.

У формуальному оцінюванні, зокрема для самооцінювання та взаємооцінювання, рекомендовано використовувати інструменти з орієнтовного переліку, наведеного у Методичних рекомендаціях щодо особливостей організації освітнього процесу у першому (адаптивному) циклі, тобто у 5 класах закладів загальної середньої освіти, за Державним стандартом базової середньої освіти в умовах реалізації концепції «Нова українська школа» (лист МОН №4.5/2303-21 від 06.08.2021р.)

Підсумковому оцінюванню (семестровому, річному) підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану.

Семестрове оцінювання здійснюють з урахуванням різних видів навчальної діяльності, які мали місце впродовж семестру, та динаміки особистих навчальних досягнень учня / учениці.

Річне оцінювання здійснюють на основі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри. Для визначення річної оцінки потрібно враховувати динаміку особистих навчальних досягнень учня / учениці протягом року.

Семестрова та річна оцінки можуть підлягати коригуванню. Відповідно до п. 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 № 496, у триденний термін після виставлення семестрової оцінки батьки (особи, які їх замінюють) учнів (вихованців), які виявили бажання підвищити результати семестрового оцінювання або не були атестовані, звертаються до керівника закладу освіти із заявою про проведення відповідного оцінювання, у якій пояснюють причину та необхідність його проведення. Наказом керівника закладу створюють комісію та затверджують графік і порядок проведення оцінювання. Члени комісії готують завдання, що погоджує педагогічна рада навчального закладу. Комісія ухвалює рішення щодо його результатів та складає протокол. Рішення цієї комісії є остаточним, при цьому скоригована семестрова оцінка не може бути нижчою за семестрову. У разі, якщо учневі / учениці не вдалося підвищити результати, запис у колонку «Скоригована» у класному журналі не роблять. За результатами оцінювання керівник закладу освіти видає відповідний наказ.

Коригування річної оцінки здійснюють шляхом коригування семестрової оцінки за I та/або II семестр відповідно до п.п. 9-10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 14.07.2015 № 762 (зі змінами).

Оцінка результатів навчання учнів є конфіденційною інформацією, яку повідомляють лише учневі / учениці, його / її батькам (іншим законним представникам).

Відомості, отримані під час підсумкового та, у разі застосування, проміжного, оцінювання результатів навчання, застосовують у формуальному оцінюванні, зокрема, для вироблення навчальних цілей на наступний період, визначення труднощів, що постали перед учнем / ученицею, та коригування освітнього процесу.

Оцінювання має бути зорієнтованим на визначені Державним стандартом базової середньої освіти **ключові компетентності** та **наскрізні вміння** й передбачені навчальною програмою очікувані результати навчання для відповідного періоду освітнього процесу. Враховуючи ці вимоги, для оцінювання навчальних досягнень учнів вчителі керуватимуться такими категоріями критеріїв:

- розв'язання проблем і виконання практичних завдань із застосуванням знань, що охоплюються навчальним матеріалом;
- комунікація (тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій);
- планування й здійснення навчального пошуку, робота з текстовою і графічною інформацією;
- рефлексія власної навчально-пізнавальної діяльності.

Під час оцінювання навчальних досягнень важливо враховувати дотримання учнями принципів доброчесності, а саме: вияв поваги до інших осіб, їхніх прав і свобод, дбайливе ставлення до ресурсів і довкілля, дотримання принципів академічної доброчесності. У разі порушення учнем / ученицею принципів доброчесності під час певного виду навчальної діяльності, учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності.

Для учнів 5-х класів буде здійснюватися підсумкове та проміжне оцінювання результатів навчання у I та II семестрах за 12-бальною шкалою оцінювання. Перехід з рівневої у бальну систему оцінювання здійснюватиметься відповідно до Рамка оцінювання навчальних досягнень здобувачів базової середньої освіти, яка наведена у Методичних рекомендаціях (лист МОН №4.5/2303-21 від 06.08.2021р.).

В кінці навчального року оцінювання відображають у свідоцтві досягнень, яке видають учневі / учениці, за системою (шкалою), визначеною законодавством.

Освітня програма гімназії

6-9 класи

Загальні положення освітньої програми

Освітня програма гімназії розроблена на виконання **Закону України «Про освіту», постанови Кабінету Міністрів**

України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України № 405 від 20.04.2018 року.

Освітня програма базової середньої освіти (далі - освітня програма) окреслює підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти (далі - Державний стандарт).

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, тривалість і взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення, які подані в рамках робочих навчальних планів (таблиці 1);
- очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, перелік яких наведено в таблиці 2; пропонується зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.

Кількість класів: 6.

Режим роботи гімназії:

- мова навчання - українська;
- режим навчання - п'ятиденний;
- початок роботи - о 8.15 год. (понеділок - година класного керівника, яка розпочинається виконанням

Державного Гімну України);

- початок уроків - о 8.50 год.(понеділок), о 8.30 год.(вівторок-п'ятниця);
- тривалість уроків - 45 хв.;
- факультативні, індивідуальні та групові заняття проводяться після основних занять за окремим розкладом.

Загальний обсяг навчального навантаження, тривалість і взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 6-9-х класів складає 4795 годин/навчальний рік:

- для 6-х класів - 1155 годин/навчальний рік,
- для 7-х класів - 1172,5 годин/навчальний рік,
- для 8-х класів 1207,5 годин/навчальний рік,
- для 9-х класів - 1260 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у робочому навчальному плані гімназії (далі - робочий навчальний план).

Робочий навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Робочий навчальний план основної школи передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Він охоплює інваріантну та варіативну складові.

Робочий навчальний план складено відповідно до навчального плану закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою і вивченням двох іноземних мов (таблиця 10 до Типової освітньої програми).

Варіативна складова робочого навчального плану визначається, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу і відображається в робочому навчальному плані (таблиця 1).

Варіативна складова робочого навчального плану гімназії використовується на:

- запровадження курсу за вибором з основ християнської етики (6-9 класи);
- індивідуально-групових занять з української мови (7-8 класи), алгебри та геометрії (7-9 класи), історії України(6, 8,9 класи), біології (6,8 класи).

Варіативність змісту базової середньої освіти реалізується також через запровадження в навчальних програмах резервного часу, що створює простір для задоволення освітніх потреб учнів, вирівнювання їх досягнень, розвитку наскрізних умінь тощо.

Повноцінність базової середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які фінансуються з бюджету.

З метою виконання вимог Державного стандарту робочий навчальний план гімназії містить усі предмети інваріантної складової, передбачені обраним варіантом навчального плану Типової освітньої програми.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань гімназії. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів "Фізична культура" та "Основи здоров'я", а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових робочого навчального плану.

Змістове наповнення предмета «Фізична культура» вчителі формують самостійно з варіативних модулів відповідно до вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази закладу.

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами).

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 "Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти" години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною мовою	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні</p>

	компетентності у природничих науках і технологіях	явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди - це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту;

задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
- предмети за вибором;
- роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження.
Громадянська відповідальність	Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.
Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я.
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів

діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму. Оглядова конференція (для 8-9 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності відповідає вимогам навчальних програм;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності: гімназія працює в типовому приміщенні та включає 11 кабінетів, з них: 1 української мови та літератури, 1 зарубіжної літератури, 1 математики, 1 інформатики, 1 історії, 1 географії, 1 біології, 1 фізики, 1 іноземної мови, 1 основ християнської етики, 1 музичного мистецтва; 2 майстерні для трудового навчання; 1 спортивна зала;
- якість проведення навчальних занять забезпечують педагоги з відповідною повною вищою освітою та середньо спеціальною;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей) здійснюється щорічно відповідно до Програми розвитку закладу.

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка

- рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу;
 - створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

**Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття
базової середньої освіти**

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які закінчили 5 клас на 1 вересня поточного навчального року повинні продовжити навчання у 6 класі.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Перелік освітніх галузей

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- Мови і літератури
- Суспільствознавство
- Мистецтво
- Математика
- Природознавство
- Технології
- Здоров'я і фізична культура.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах (таблиця 2).

Освітня програма закладу, сформована на основі Типової освітньої програми, схвалена педагогічною радою Пійлівського ліцею (протокол №1 від 31.08.2022р.).

Освітня програма оприлюднюється на веб-сайті закладу.

Директор

Іван КАЧАК

Таблиця 1
до освітньої програми

**РОБОЧИЙ
НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
для 6-9 класів
Пійлівського ліцею на 2022-2023 н.р.**

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах					
		Інваріантна складова					
		6	7	8-А	8-Б	9-А	9-Б
Мови і літератури	Українська мова	3,5	2,5	2	2	2	2
	Українська література	2	2	2	2	2	2
	Перша іноземна мова	2	2	2	2	2	2
	Друга іноземна мова	2	2	2	2	2	2
	Зарубіжна література	2	2	2	2	2	2
Суспільство-знавство	Історія України	1	1	1,5	1,5	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1	1	1	1	1
	Правознавство (практичний курс)	-	-	-	-	1	1
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	-	-	-	-
	Образотворче мистецтво	1	1	-	-	-	-
	Мистецтво	-	-	1	1	1	1
Математика	Математика	4	-	-	-	-	-
	Алгебра	-	2	2	2	2	2
	Геометрія	-	2	2	2	2	2
Природознавство	Природознавство	-	-	-	-	-	-
	Біологія	2	2	2	2	2	2
	Географія	2	2	2	2	1,5	1,5
	Фізика	-	2	2	2	3	3
	Хімія	-	1,5	2	2	2	2
Технології	Трудове навчання	2	1	1	1	1	1
	Інформатика	1	1	2	2	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1	1	1
	Фізична культура	3	3	3	3	3	3
Разом		30,5	32	32,5	32,5	34	34
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		3,5	3	3,5	3,5	2	2
Курси за вибором:							
Основи християнської етики		1	1	1	1	1	1
Індивідуальні заняття та консультації:							
Українська мова			1	1	1		0,5
Українська література							
Географія		1					
Англійська мова							
Математика			1	0,5	0,5	0,5	0,5
Історія України		0,5		0,5	0,5	0,5	
Хімія							
Біологія		1		0,5	0,5		
Гранично допустиме навчальне навантаж. на учня		31	32	33	33	33	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		34	35	36	36	36	36

Директор

Іван КАЧАК

Таблиця 2
до освітньої програми

Перелік навчальних програм гімназії

на 2022-2023н.р.

(затверджені наказами МОН від 07.06.2017 № 804)

№ з/п	Назва навчальної програми
1.	Українська мова
2.	Українська література
3.	Біологія
4.	Всесвітня історія
5.	Географія
6.	Зарубіжна література
7.	Інформатика
8.	Історія України
9.	Математика
10.	Мистецтво
11.	Основи здоров'я
12.	Природознавство
13.	Трудове навчання
14.	Фізика
15.	Фізична культура
16.	Хімія
17.	Іноземні мови

Директор

Іван КАЧАК

**Освітня програма ліцею
11 клас**

Загальні положення освітньої програми

Освітня програма ліцею розроблена на виконання Закону України «Про освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної

середньої освіти», на основі Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України № 408 від 20.04.2018 року, та відповідно до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12.01.2016 № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10.02.2021 року № 160).

Освітня програма профільної середньої освіти (далі - освітня програма) окреслює підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти (далі - Державний стандарт).

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, тривалість і взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення, які подані в рамках навчальних планів (таблиця 1);
- очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, перелік яких наведено в таблиці 2; пропонується зміст окремих предметів, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.

Кількість класів: 2.

Режим роботи закладу:

- мова навчання - українська;
- режим навчання - п'ятиденний;
- початок роботи - о 8.15 год. (понеділок - година класного керівника, яка розпочинається виконанням Державного Гімну України);
- початок уроків - о 8.50 год.(понеділок), о 8.30 год.(вівторок-п'ятниця);
- тривалість уроків - 45 хв.;
- факультативні, індивідуальні та групові заняття проводяться після основних занять з обов'язковою перервою за окремим розкладом.

Загальний обсяг навчального навантаження, тривалість і взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін

Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів профільної середньої освіти для 11-х класу складає 1330 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у робочому навчальному плані ліцею (далі - робочий навчальний план).

Робочий навчальний план для 11 класу розроблено відповідно до Державного стандарту. Він містить загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів, а також передбачає години на курси за вибором, факультативні курси та індивідуальні заняття.

Інваріантна та варіативна складові робочого навчального плану ліцею визначені, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення, матеріально-технічної бази закладу, і відображені в робочому навчальному плані (таблиця 1). На підставі результатів опитування учнів та батьків у ліцеї здійснюється профільна підготовка : української філології (11 клас).

До базових предметів належать: українська мова, українська література, зарубіжна література, іноземна мова

(англійська), історія України, всесвітня історія, математика (алгебра і початки аналізу та геометрія), фізика, астрономія, біологія і екологія, хімія, географія, фізична культура, захист України.

Варіативна складова робочого навчального плану використовується на індивідуальні та групові заняття з української мови та літератури в межах гранично допустимого навантаження на 1 учня; на вивчення курсу за вибором з основ християнської етики; на вивчення базових предметів – захисту України, математики, історії України, географії; на вивчення профільних предметів – українська мова та література.

Визначена кількість тижневих годин на вивчення базових предметів з врахуванням індивідуальних та групових занять має забезпечити досягнення рівня очікуваних результатів навчання учнів згідно з державними вимогами Державного стандарту.

Із запропонованого переліку вибірково-обов'язкових предметів, визначених Державним стандартом, відповідно до результатів опитування учнів навчальний план 11 класу включає два предмети : інформатика (1 год-11 клас,); технології (2 год-11 клас).

Повноцінність повної середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які фінансуються з бюджету. Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами).

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 "Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти" години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною мовою	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів;</p>

		<p>читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати</p>

	ЖИТТЯ	<p>потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди - це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p>

		Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх окремих предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища.

Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
- предмети за вибором;
- роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження.
Громадянська відповідальність	Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через

	<p>колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я.</p>
Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

Засвоєння нового матеріалу можна проводити на лекції, конференції, екскурсії і т. д. Для конференції, дискусії вчителем або учнями визначаються теми доповідей учнів, основні напрями самостійної роботи. На навчальній екскурсії учні отримують знання, знайомлячись із експонатами в музеї, з роботою механізмів на підприємстві, спостерігаючи за різноманітними процесами, що відбуваються у природі. Консультації проводяться з учнями, які не були присутні на попередніх уроках або не зрозуміли, не засвоїли зміст окремих предметів. Розвиток і корекцію основних компетентностей можна, крім уроку відповідного типу, проводити на семінарі, заключній конференції, екскурсії тощо. Семінар як форма організації об'єднує бесіду та дискусію учнів. Заключна конференція може будуватися як у формі дискусії, так і у формі диспуту, на якому обговорюються полярні точки зору. Учитель або учні підбивають підсумки обговорення і формулюють висновки.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій

самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу.

Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу.

Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Учням, які готуються здавати заліки або іспити можливе проведення оглядових консультацій, які виконують коригувальну функцію, допомагаючи учням зорієнтуватися у змісті окремих предметів.

Консультація будується за принципом питань і відповідей.

Перевірка та/або оцінювання досягнення компетентностей крім уроку може здійснюватися у формі заліку, співбесіди, контрольного навчально-практичного заняття.

Співбесіда у формі індивідуальної бесіди, проводиться з метою з'ясувати рівень досягнення компетентностей.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем.

Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах (у тому числі робота учнів у

парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відеоуроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності.
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності відповідає вимогам навчальних програм;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності: ліцей працює в типовому приміщенні та включає 11 кабінетів, з них: 1 української мови та літератури, 1 зарубіжної літератури, 1 математики, 1 інформатики, 1 історії, 1 географії, 1 біології, 1 фізики, 1 іноземної мови, 1 основ християнської етики, 1 музичного мистецтва; 2 майстерні для трудового навчання; 1 спортивний зал;
- якість проведення навчальних занять забезпечують педагоги з відповідною повною вищою освітою та середньо спеціальною;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей) здійснюється щорічно відповідно до Програми розвитку школи.

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища школи;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти

Профільна середня освіта здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття профільної середньої освіти цього ж навчального року. Вибір профільних предметів здійснюють учні самостійно.

Перелік освітніх галузей

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- Мови і літератури
- Суспільствознавство
- Математика
- Природознавство
- Технології
- Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах (таблиця 3).

Освітня програма передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Освітня програма ліцею, сформована на основі Типової освітньої програми, схвалена педагогічною радою Пійлівського ліцею (протокол №1 від 31.08.2022р.).

Освітня програма оприлюднюється на веб-сайті закладу.

Директор

Іван КАЧАК

**РОБОЧИЙ
НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН**
для 11 класу
Пійлівського ліцею на 2022-2023 н.р.

Предмети	Кількість годин у класі
	Української філології профіль
	11
Базові предмети	26
Українська мова	2
Українська література	2
Іноземна мова (англійська)	2
Зарубіжна література	1
Історія України	1,5
Всесвітня історія	1
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3
Біологія і екологія	2
Географія	1
Фізика	3
Астрономія	1
Хімія	2
Фізична культура	3
Захист України	1,5
Вибірково-обов'язкові предмети	3
Інформатика	1
Технології	2
Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття	9
<u>Профільні предмети:</u>	
Українська мова	2
Українська література	2
<u>Базові предмети:</u>	
Захист України	0,5
Математика	1
Історія України	1
Географія	0,5
<u>Курс за вибором, індивідуальні заняття :</u>	
Основи християнської етики	1
Українська мова	0,5
Українська література	0,5
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня	33
Всього фінансується(без урахування поділу класу на групи)	38

Директор

Іван КАЧАК

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
учня 11 класу
Пійлівського ліцею
Тимінського Остапа Сергійовича
(індивідуальне навчання/педагогічний патронаж)
на 2022-2023 навчальний рік

Предмети	Кількість годин на тиждень
Базові предмети	
Українська мова	2
Українська література	2
Іноземна мова (англійська)	0,5
Зарубіжна література	1
Історія України	1,5
Всесвітня історія	1
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	2
Біологія і екологія	1
Географія	1
Фізика	0,5
Хімія	1
Фізична культура	звільнений
Захист України	0,5
Вибірково-обов'язкові предмети	
Інформатика	1
Технології	1
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня	16
Всього фінансується	16

Директор

Іван КАЧАК

**Перелік навчальних програм ліцею
на 2022-2023 н.р.
(затверджені наказами МОН від 23.10.2017 № 1407 та від
24.11.2017 № 1539)**

№ п/п	Назва навчальної програми	Рівень вивчення
1.	Українська мова	Профільний рівень
2.	Українська література	Профільний рівень
3.	Біологія і екологія	Рівень стандарту
4.	Всесвітня історія	Рівень стандарту
5.	Географія	Рівень стандарту
6.	Зарубіжна література	Рівень стандарту
7.	Захист Вітчизни	Рівень стандарту
8.	Інформатика	Рівень стандарту
9.	Історія України	Рівень стандарту
10.	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	Рівень стандарту
11.	Фізика	Рівень стандарту
12.	Астрономія	Рівень стандарту
13.	Технології	Рівень стандарту
14.	Фізична культура	Рівень стандарту
15.	Хімія	Рівень стандарту
16.	Англійська мова	Рівень стандарту

Директор

Іван КАЧАК